

(గత చరిత్ర తరువాయి)

‘ఎందుకు?’

‘నిర్మల ధనవంతురాలు. ధనవంతులమ్మాయిని వివాహం చేసుకుంటే నీవు కూడా వాక ధనవంతువయి పోదామని.’

‘సరోజా? నాకా వుద్దేశ్యం లేనేలేదు. ప్రేమను నీవు డబ్బితో లెక్కిస్తున్నావు.’

‘లేదు. మరి నాకోరికను తీర్చరాదా?’

‘మొదటనే చెప్పానుగా - పురుషుని హృదయంలో ఒక్క ప్రీతి స్థానముంటుంది.’

‘సత్యం: యీ విషయం జాగ్రత్తగా ఆలోచించు. నేను నీ కంటే చిన్నదాన్ని. నీకు నీతులు నేర్పవలసినదాన్ని కాను. అయినా సరే నీకు నేనొక చిన్నసలహా నిస్తున్నాను. నా స్వార్థంకోసం కాదు. నిర్మల ధనవంతులమ్మాయి. నీవు ఆమెను ప్రేమిస్తున్నావు. ఆ సంగతి ఆమె నాన్నగారికి తెలియదు. నీవు బీదవాడివి. అందు చేతనే వాళ్ళ నాన్నగారు నీకు ధనసహాయం చేస్తున్నారు. ఈ విషయం అతనికి తెలిసినట్లయితే తరువాత ఏమి చేస్తాడో జాగ్రత్తగా ఆలోచించు. మరి నేవెళాను.’ అని చెప్పి సరోజ వుద్యానవనం నుండి విరమించింది.

సత్యం ఆమె చెప్పిన మాటలను వల్లె వేసుకుంటూ, జరిగిన సంఘటనలను జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుంటూ, ఆమె వెళ్ళిన వైపు చూడనారంభించాడు. అంతులేని వేదనతో ఆశలతో ఆకాశ వీధివైపు తన ముఖాన్ని తిప్పాడు.

అంతవరకు జరిగిన సంఘటనల్ని చూసిన చందమామ, తనవైపు సత్యం ముఖాన్ని త్రిప్పగానే, అతని ఖిన్న వదనాన్ని చూడలేక మబ్బుల చాటున వెళ్ళి దాక్కుంది. వెన్నెల విహీనంలో సత్యం ముఖం ఎలా గుంటుందో చూడాలని బికవుల్కు వినువీధినుండి భూమాత వద్దకు చేరింది.

గత్యంతరం తోచక సత్యం పార్కునుండి బయటపడి తన కుటీరానికి చేరుకున్నాడు.

రాత్రి కన్య చీకటి ముసుగుని వేసుకుంది. ఆకాశం

మీద నక్షత్రాలు తోబులుచుకుంటున్నాయి. మేఘాల వికలంగా చలిస్తున్నాయి. విజయనగరం గాఢ నుఘప్తిలో మునిగిపోయింది. రోడ్లపై అక్కడక్కడ రక్షక భటులు పహరాను యిస్తారు. పోలీసులు సరిగ్గానే పహరాను యిస్తున్నారని చొప్పుకుంటున్నట్లుగా రోడ్లకిరువైపులనున్న తరులు తలలూపుతున్నాయి. మధ్య మధ్య విను వీధినుండి వుల్కులు రాలుతున్నాయి. ప్రక్కసందులలో నుండి కుక్కలు మొరుగుతున్నాయి.

కోళ్ళు కూస్తున్నాయి, పక్షులు కిలకిలారావములు చేస్తున్నాయి. ప్రార్థిశను సూర్యుడుదయిస్తున్నాడు. క్రమక్రమంగా పూర్తిగా తెల్లవారిపోయింది. కార్మిక కర్షకులు తమ తమ పనుల మీదకు వెళ్ళిపోతున్నారు విశ్రాంతినిొందిన తనువులతో.

విజయనగరం మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు మొదటి గంటకొట్టారు. స్కూలులోనికి విద్యార్థులందరూ చేరుకుంటున్నారు. మనకు పరిచయం అయిన ముగ్గురు అమ్మాయిలు కూడా చేరుకున్నారు. స్కూలు ఆవరణలోనికి; సత్యం మాత్రం వారి వెనకలేడు. ప్రతిరోజు వారి వెనుకనే వచ్చే సత్యం నేడు రాకపోవటానికి కారణం?

మైదానంలో అందరు విద్యార్థులు, విద్యార్థినులు బారులు తీర్చి తరగతుల వారీగా నిలబడి వున్నారు. సరోజ, నిర్మల, అనసూయ ప్రతి రోజూ సత్యం నిలబడే వంక చూసారు. అతడక్కడలేడు. చుట్టు ప్రక్కల కలయ జూశారు. కాని ఎక్కడా కానరాలేదు. అలస్యంగా వస్తాడేమో! లేక స్కూలుకు నెలపు పెట్టాడో.

రెండువ గంట కొట్టారు. ప్రతిరోజూ ప్రారంభంలో ‘వందేమాతరం’ పాడుతుండేవారు. అలాంటిదీరోజు ‘జనగణమన’ పాడేసరికి చాలా మందిని ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

అకస్మాత్తుగా స్కూలుకు శలవు లభిస్తుందంటే ఆ ప్రార్థన గీతమే చిహ్నం. ప్రార్థన అయిన తరువాత ఏమి

వార్త విసవలసిన వస్తుందో నన్ను భయంచేత సూర్యుడు మేఘాల చాటున దాక్కునాడు. ఎవరైనా నాయకులు చనిపోయారో లేక ఏదైనా అఘాయిత్యం జరిగిందా తెలియక కొందరు తికమకలు పడుతున్నారు. ఎవరెలాపోతే మాకేం, మాకు శలవు లభిస్తుంది కదా అన్న వుత్సాహంతో మరికొందరు విద్యార్థులున్నారు.

ప్రార్థన సమాప్తమయింది. ప్రధానోపాధ్యాయులు గొంతు సవరించుకున్నారు -

‘ఈ రోజు శలవు. ఎందుచేత నంటే, సత్యం అనే పేరుగల ఫిక్తుపారం విద్యార్థి మరణించాడు. భగవంతు దాతని ఆత్మకు శాంతిని చేకూర్చుగాక!’

ఇవి వినగానే సరోజ, నిర్మల, అనుసూయ తమ కాళ్ళ క్రిందనున్న భూమి భూకంపంవచ్చి బ్రద్దలవుతున్నట్టుగా తోచింది; నెమ్మది నెమ్మదిగా దైర్యాన్ని తెచ్చుకొని అక్కడినుండి ముగ్గురు అమ్మాయిలు కదిలారు. విషాత హృదయాలతో, భిన్న వదనాలతో.

‘ఈ సత్యంలా రోజు కొక్కడు మరణిస్తే బాగుంటుంది,’ అన్నాడు రోజూ స్కూలు ఎగ గొట్టే వుద్దేశం గల వొక విద్యార్థి.

‘పాపం ఎందుకు మరణించాడో తెలియదు,’ అన్నాడు సత్యం మీద సానుభూతి చూపే వుద్దేశ్యంతో వొక కనికర హృదయంగల విద్యార్థి.

అందరూ స్కూలునుండి బయట పడ్డారు. ఆఖరున ముఖద్వారంవద్ద మన పరిచయ స్త్రీల కనుకొలకుల్నుండి కొన్ని అశ్రుబిందువులు నేల మీదకు వారి గాయి. కాని సత్యం ఎందుకు మరణించాడో యిప్పటికీ ఎవరికీ తెలియదు, ఇక తెలియదు, ఇక తెలియబోదు కూడా.

నిన్న పార్కునుండి నిర్మల సత్యంకు చీవాట్లుపెట్టి బయలుదేరిన తరువాత దారిలో కోదండరావు కనిపించాడు, కోదండరావుకు తన కోరికను తెల్పింది నిర్మల. కాని తన కింతకు ముందే వివాహమైపోయిందని జరిగిన సంగతినంతా తెలిపాడు కోదండరావు. పాపం భిన్న వదనంతో నిర్మల తననిలయానికి దారి తీసింది.

నిర్మల. వెళ్ళిన తరువాత సరోజ సత్యాన్ని కలుసుకుంది. తన మనస్సులోని కోరికను చెప్పింది. అతడు తృణీకరించాడు.

అనుసూయ సత్యానికి తనసోదర ప్రేమను వెల్లడించలేక పోయింది. సత్యం చనిపోయిన తరువాత అనిత జీవితాంశములను తలంచుకుని లోలోపలే ఏడుస్తూవుంది. సత్యం చనిపోయినప్పటికీ మరల బ్రతికి వస్తాడని తలుస్తూ వుంది.

అనుసూయ సత్యాన్ని అన్నగా భావిస్తుంది సరోజ ఆతన్ని తన ప్రియునిగా భావిస్తున్నది. నిర్మల తనమనస్సును మార్చుకొని సత్యాన్ని తన ప్రియునిగా తలంచింది. కాని వీరి ముగ్గురి కోరికలు జల తరంగాలే. ఆతడిక వీరికి కనిపించడు.

మీ రెప్పుడైనా విజయనగరం వెళ్ళితే అతడు నివసించిన పాతపాడుబడిన కుటీరం దగ్గరకు అర్ధరాత్రి పూట వెళ్ళండి. మీకు వొకమాట స్పష్టంగా వివర వస్తుంది -

‘నిర్మలా! నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను.’

పండిత డి.గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతం

ఆరోగ్యానికి బలానికి

Diamond 1898 1958 Jubilee

అయుర్వేదాశ్రమం(భైష్వంక)ఎమటెడ్,
హైదరాబాద్-17.